

KLAIPĖDOS ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ, ĮGYVENDINANČIŲ IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAS, 2021–2025 METŲ TINKLO PERTVARKOS BENDRASIS PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos miesto savivaldybės švietimo įstaigų, įgyvendinančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, 2021–2025 metų tinklo pertvarkos bendrasis planas (toliau – Bendrasis planas) numato ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo (toliau – IPU) programas įgyvendinančių švietimo įstaigų (toliau – IPUĮ) paskirtį, vykdomų programų įvairovę, bendruosius ir specialiuosius veiklos organizavimo kriterijus ir nustato IPUĮ tinklo pertvarkos tikslą, uždavinius, esminius principus ir laukiamą rezultatą.

2. Bendrojo plano rengimo tikslas – numatyti ir įgyvendinti IPU tinklo pertvarkos priemonės, sudarančias galimybes ugdymo prieinamumui, kokybei bei veiksmingam išteklių naudojimui didinti.

3. IPUĮ tinklo pertvarkos uždaviniai:

3.1. sudaryti sąlygas IPU poreikio tenkinimui;

3.2. užtikrinti ugdymo kokybę ir įvairovę;

3.3. optimizuoti žmogiškųjų ir materialinių išteklių naudojimą;

3.4. reorganizuoti įstaigas, neatitinkančias optimalios įstaigos kriterijų.

4. IPUĮ tinklas kuriamas, pertvarkomas, įgyvendinant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu savivaldybėms priskirtą savarankiškąją funkciją (ikimokyklinio ugdymo organizavimas), vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme nustatytais švietimo sistemos principais (lygios galimybės, kontekstualumas, veiksmingumas, tęstinumas). Siekiama, kad Klaipėdos miesto IPUĮ tinklas būtų optimalus ir skiriamos IPUĮ lėšos racionaliai naudojamos.

5. Bendrajame plane numatoma švietimo paslaugų įvairovė, teikiamos švietimo programos, IPUĮ veiklos ar struktūros pertvarkymas bei IPUĮ reorganizavimas. IPUĮ veiklos, struktūros pertvarka ar reorganizavimas vykdomas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, atskirais juridinių asmenų teisineis formomis reglamentuojančiais įstatymais, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir kitais teisės aktais. Bendrajame plane neanalizuojama pastatų ir aplinkos būklė, aprūpinimas inventoriumi ir ugdymo priemonėmis.

6. Bendrajame plane analizuojama savivaldybės IPUĮ situacija, daugiausia dėmesio skiriama ikimokyklinėms įstaigoms dėl šių priežasčių: 1) savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendrasis planas yra atskiras dokumentas; 2) Regos ugdymo centras (toliau – RUC) yra švietimo pagalbos įstaiga, teikianti specialiąją pagalbą suaugusiesiems, mokiniams, vaikams, turintiems regos sutrikimų; 3) nevalstybinių įstaigų steigimas, likvidavimas, pertvarkymas ar jų reorganizacija yra šių įstaigų savininkų (dalininkų susirinkimo) kompetencija.

7. Bendrajame plane vartojamos sąvokos:

7.1. **Bendrosios paskirties grupė (įstaiga)** – grupė (įstaiga), kurioje ugdomi vaikai, neturintys specialiųjų ugdymosi poreikių, arba grupė (įstaiga), kurioje integruotai ugdoma specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų.

7.2. **Dvikalbė įstaiga** – įstaiga, kurioje yra komplektuojamos lietuvių ir rusų ugdomosiomis kalbomis vaikų grupės.

7.3. **Mišri grupė** – grupė, kurioje ugdomi priešmokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikai. Jei grupėje ugdoma daugiau priešmokyklinio amžiaus vaikų, ji priskiriama priešmokyklinei grupei, jei daugiau ugdoma ikimokyklinio amžiaus vaikų, – ikimokyklinei grupei.

7.4. **Specialioji grupė (įstaiga)** – įgimtų ar įgytų didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų grupė (įstaiga).

7.5. **Specializuota įstaiga (grupė)** – įgimtų ar įgytų sveikatos problemų turinčių vaikų grupė (įstaiga), kurioje teikiamos sveikatinimo paslaugos.

8. Kitos Bendrajame plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS IPU PRIEINAMUMAS

9. Ikimokyklinis ugdymas nėra privalomas, todėl tėvai (globėjai, rūpintojai) (toliau – tėvai) gali laisvai pasirinkti, kaip bus ugdomas vaikas: namuose, ar ugdymo įstaigoje. Tik vaikams, kurie auga socialinės rizikos veiksnius patiriančioje šeimoje, yra skiriamas privalomas ikimokyklinis ugdymas. Priešmokyklinis ugdymas yra privalomas visiems 6 metų sulaukusiems vaikams, planuojama, kad jis bus privalomas nuo 5 metų.

10. Ikimokyklinio ugdymo paslaugos gali būti teikiamos lopšeliuose-darželiuose (toliau – l.-d.), mokyklose-darželiuose (toliau – m.-d.), bendrojo ugdymo mokyklose, specialiosiose įstaigose ir švietimo įstaigose, turinčiose teisę vykdyti ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą. Klaipėdos mieste IPU vykdomas savivaldybės pavaldumo įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) taryba, ir nevalstybinėse įstaigose. Ikimokyklinio ugdymo įstaigose gali būti vykdomos dvi programos: ikimokyklinio ir priešmokyklinio.

Savivaldybėje 2020–2021 mokslo metais (toliau – m. m.) IPU įgyvendina 47 l.-d., RUC, 3 m.-d. ir Tauralaukio progimnazija; priešmokyklinį ugdymą – 6 progimnazijos. Ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo programas įgyvendina 16 nevalstybinių įstaigų: 10 IUI ir 6 bendrojo ugdymo mokyklos.

Pažymėtina, kad padidėjo nevalstybinių įstaigų, įgyvendinančių IPU programas, skaičius: 2015 metais tokių įstaigų buvo 9, 2020 metais – 16, jose ugdomų vaikų skaičius per 6 metus padidėjo nuo 254 iki 625.

11. Klaipėdos mieste veikia lietuvių, rusų ugdomąja kalba ir dvikalbės IPU. 15 nevalstybinių IPU ugdomoji kalba yra lietuvių kalba. Savivaldybės IPU pagal ugdomąją kalbą pasiskirsto taip: 44 įstaigos yra lietuvių ugdomąja kalba, 7 – lietuvių ir rusų ugdomąja kalba, 6 – rusų ugdomąja kalba. Galima teigti, kad prieinamumas pagal ugdomąją kalbą, atsižvelgiant į miesto gyventojų sudėtį, yra užtikrinamas.

12. Kadangi skiriasi Savivaldybės įstaigų pastatų dydžiai, jose ugdomų vaikų skaičius taip pat skiriasi: mažiausia vaikų ugdoma l.-d. „Boružėlė“ (75), daugiausia – l.-d. „Puriena“ (344). Miesto vidurkis IPU būtų 168 vaikai, tenkantys vienai įstaigai (be bendrojo ugdymo mokyklų).

13. IPU vaikų skaičius priklauso nuo lopšelio, darželio ir priešmokyklinio ugdymo grupių skaičiaus įstaigoje, nes lopšelio grupės komplektuojamos mažesnės (10–15 vaikų, priklausomai nuo amžiaus, o darželio ir priešmokyklinio ugdymose grupėse maksimalus vaikų skaičius yra 20), taip pat nuo didelių ir labai didelių ugdymosi poreikių turinčių vaikų skaičiaus, nes, ugdant šiuos vaikus, komplektuojamos mažesnės bendrosios ar specialiosios paskirties grupės.

IPU, komplektuojant grupes, atsižvelgiama ne tik į vaikų amžių, bet ir į esamą grupės patalpų ar erdvių plotą. Jeigu iki 3 metų vaikams grupėje tenka mažiau nei 4,3 kv. m, o 3–6 metų vaikams – mažiau nei 4 kv. m, tokiose grupėse komplektuojamas mažesnis vaikų skaičius. Mažesni kai kurių grupių ar erdvių plotai yra l.-d. „Obelėlė“, „Gintarėlis“, todėl šiose įstaigose gali būti mažesnis vaikų skaičius. Grupių komplektavimo principai yra nurodyti higienos normose.

2020–2021 m. m. IPU veikia 497 IPU grupės, iš jų l.-d. – 464 grupės. IPU veikia nuo 1 iki 19 grupių.

1 lentelė. IPUĮ pasiskirstymas pagal veikiančių grupių skaičių

Veikiančių grupių skaičius	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	19
Įstaigų skaičius	4	1	1	1	2	6	5	3	13	18	2	1
Iš jų l.-d.	-	-	-	1	-	5	4	3	13	18	2	1

Mažas grupių skaičius (nuo 1 iki 6 grupių) veikia progimnazijose, m.-d. ir RUC. Pagal grupių skaičių pats mažiausias yra l.-d. yra „Boružėlė“ (4 grupės), didžiausias – „Puriena“ (19 grupių). Nors 27 įstaigose ugdoma daugiau kaip po 180 vaikų ir 34 įstaigose yra 10 ir daugiau grupių, statistinis miesto l.-d. yra 10 grupių, kuriame ugdomi 168 vaikai.

14. Analizuojant IPU prieinamumą Klaipėdos miesto gyventojams, IPUĮ išsidėstymą mieste sąlyginai galima suskirstyti į 7 teritorijas:

- 1) Šiaurinę (nuo Girulių iki S. Daukanto g.);
- 2) Centrinę (nuo S. Daukanto g. iki Sausio 15-osios g.);
- 3) Kauno (nuo Sausio 15-osios g. iki Baltijos pr.);
- 4) Baltijos (nuo Baltijos pr. iki Debreceno g.);
- 5) Gedminių (nuo Debreceno g. iki Statybininkų pr.);
- 6) Pietinę I (nuo Statybininkų pr. iki Smiltelės g.);
- 7) Pietinę II (nuo Smiltelės g. iki Jūrininkų pr.).

Vienoje teritorijoje yra nuo 6 iki 11 IPUĮ, jose ugdoma nuo 853 iki 1554 vaikų. Jeigu miestas sąlyginai paskirstomas tik į 2 dalis, tai šiaurinėje miesto dalyje (iki Baltijos pr.) yra ugdomi 3 146 vaikai, pietinėje (nuo Baltijos pr.) – 5 465 vaikai, todėl galima teigti, kad ugdymo vietos mieste pasiskirsto netolygiai.

2 lentelė. IPUĮ pasiskirstymas pagal teritorijas ir jose ugdomų vaikų skaičių 2020–2021 m. m.

Teritorija, įstaigų skaičius	IPUĮ	2020–2021 m. m. vaikų skaičius		
		Ikimokyklinio amžiaus	Priešmokyklinio amžiaus	Iš viso
Šiaurinė, 6 įstaigos	L.-d. „Giliukas“, „Atžalynas“, „Obelėlė“, d „Gintarėlis“, „Varpelio“ m.-d., Tauralaukio progimnazija	657	196	853
Centrinė, 11 įstaigų	L.-d. „Traukinukas“, „Bitutė“, „Svirpliukas“, „Boružėlė“, „Kregždutė“, „Putinėlis“, „Radastėlė“, „Pingvinukas“, „Šaltinėlis“, Maksimo Gorkio ir Vitės progimnazijos	1042	264	1306
Kauno mikrorajono, 6 įstaigos	L.-d. „Žilvitis“, „Vėrinėlis“, „Klevelis“, „Žiogelis“, „Inkarėlis“ ir „Saulutės“ m.-d.	793	194	987
Baltijos, 9 įstaigos	L.-d. „Želmenėlis“, „Puriena“, „Šermukšnelė“, „Bangelė“, „Čiauškutė“, „Liepaitė“, „Žuvėdra“, Marijos Montessori m.-d., RUC	1233	321	1554
Gedminių, 8 įstaigos	L.-d. „Pušaitė“, „Eglutė“, „Sakalėlis“, „Žemuogėlė“, „Nykštukas“, „Švyturėlis“, „Alksniukas“, „Versmė“	1040	209	1249

Pietinė I, 9 įstaigos	L.-d. „Pagrandukas“, „Žiburėlis“, „Papatėlis“, „Pumpurėlis“, „Rūta“, „Volungėlė“; „Pakalnutė“, „Smeltės“ ir Prano Mašiotų progimnazijos	1026	272	1298
Pietinė II, 8 įstaigos	L.-d. „Linėlis“, „Dobilukas“, „Vyturėlis“, „Berželis“, „Ažuoliukas“, „Aitvarėlis“, „Du gaideliai“ ir Liudviko Stulpino progimnazija	1059	305	1364
Iš viso		6850	1761	8611

15. Didžiausias įstaigų skaičius yra Centrinėje miesto dalyje, tačiau šioje miesto dalyje, kaip ir Šiaurinėje, daugelis įstaigų yra mažesnės pagal grupių skaičių, o poreikis IPU yra pakankamai didelis, kadangi gyventojų skaičius Šiaurinėje miesto dalyje nuolat didėja. Šiaurinės miesto dalies gyventojai dažniausia renkasi įstaigas, esančias Šiaurinėje, Centrinėje ir Kauno mikrorajono teritorijose. Daugiausia vaikų gali priimti įstaigos, esančios Baltijos teritorijoje.

16. Didinant IPU prieinamumą, 2015–2019 metais, vykdam IPU tinklo pertvarką, papildomai ugdymosi vietų buvo įsteigta ir kitose miesto teritorijose: Šiaurinėje (l.-d. „Obelėlė“ padidintas grupių skaičius, iškelus Vaikų laisvalaikio centro klubą „Žuvėdra“), Centrinėje (Vitės, M. Gorkio progimnazijose įsteigus PU grupes, pakeitus „Šaltinėlio“ struktūrą iš m.-d. į l.-d., atlaisvinus kitos paskirties patalpas l.-d. „Taukinukas“); Kauno mikrorajono (pakeitus „Inkarėlio“ struktūrą iš m.-d. į l.-d., atlaisvinus kitos paskirties patalpas m.-d. „Saulutė“ ir „Žiogelis“); Baltijos (rekonstruotas l.-d. „Puriena“, įsteigtos papildomos grupės l.-d. „Bangėlė“, „Žuvėdra“, „Šermukšnelė“); Gedminių (pakeitus „Nykštuko“ struktūrą iš m.-d. į l.-d., atlaisvinus kitos paskirties patalpas l.-d. „Žemuogėlė“ ir l.-d. „Alksniukas“); Pietinėje I (pakeitus „Pakalnutės“ struktūrą iš m.-d. į l.-d., „Smeltės“ ir P. Mašiotų progimnazijose įsteigus po vieną PU grupę, atlaisvinus kitos paskirties patalpas l.-d. „Pumpurėlis“), Pietinėje II (atlaisvinus kitos paskirties patalpas l.-d. „Du gaideliai“, L. Stulpino progimnazijoje įsteigus PU grupę). Esant didesniai laisvų ugdymosi vietų skaičiui l.-d. rusų ugdomąja kalba, juose buvo įsteigtos grupės lietuvių ugdomąja kalba (l.-d. „Žemuogėlė“, „Du gaideliai“, „Traukinukas“, „Bangėlė“). Iš viso nuo 2015 metų buvo įsteigta 30 naujų ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo grupių: 2015 m. mieste veikė 467 grupės, 2020 m. – 497 grupės.

17. Klaipėdos mieste yra užtikrinamas privalomas priešmokyklinio ugdymo prieinamumas ir ikimokyklinio ugdymo poreikių tenkinimas Kauno mikrorajono, Baltijos, Gedminių, Pietinėje I, Pietinėje II teritorijose, todėl steigti daugiau ugdymosi vietų šiose teritorijose nėra tikslinga.

18. Vertinant nevalstybinių įstaigų, vykdančių IPU programas, esamą situaciją ir planuojamą plėtrą, tikėtina, kad šiose įstaigose ugdymo vietų daugiausia padidės Šiaurinėje ir Centrinėje miesto teritorijose. Nevalstybinėse IPU, padidinus vietų skaičių 156 vietomis, jas galėtų lankyti 856 vaikai.

3 lentelė. Nevalstybinių IPU išsidėstymas pagal teritorijas, esamas vietų skaičius ir numatoma plėtra

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Teritorija	Vietų skaičius	Galimas vietų skaičiaus padidėjimas
1.	VšĮ darželis „Pasakėlė“	Šiaurinė	115	–
2.	VšĮ „Niektauza“	Šiaurinė	35	–
3.	VšĮ darželis „Mažųjų pasaulis“	Šiaurinė	29	–
4.	VšĮ darželis „Jūrų žvaigždutė“	Šiaurinė	61	–
5.	VšĮ „Sv. Pranciškaus paukšteliai“	Šiaurinė	24	–
6.	VšĮ „Saulė ir mėnulis“	Šiaurinė	77	+25
7.	UAB Mažasis Klaipėdos licėjus	Šiaurinė	60	+30
8.	VšĮ „Laimingų vaikų pilis“	Šiaurinė	64	+40
9.	VšĮ „Smaragdo uostas“	Šiaurinė	10	–

Iš viso Šiaurinėje teritorijoje			475	+95
10.	VšĮ Klaipėdos „Universa Via“ tarptautinė mokykla	Centrinė	34	+30
11.	VšĮ „Mažieji lazeriukai“	Centrinė	21	–
12.	VšĮ „Vaivorykštės tako“ gimnazija	Centrinė	16	+ 16
13.	UAB „Pajūrio sodelis“		90	–
Iš viso Centrinėje teritorijoje			161	+ 46
14.	UAB darželis „Vaikų giraitė“	Baltijos	30	–
15.	VšĮ Klaipėdos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras „Svetliačiok“	Baltijos	3	–
16.	VšĮ Pajūrio Valdorfo bendruomenė	Baltijos	31	+15
Iš viso Baltijos teritorijoje			64	+16
Iš viso Klaipėdos mieste:			700	+156

Nevalstybinės IPUĮ įstaigos gali turėti reikšmingos įtakos, sprendžiant prieinamumo problemas Šiaurinėje ir Centrinėje miesto teritorijose.

19. Vertinant IPU poreikį, analizuota vaikų skaičiaus statistika Klaipėdos mieste 2015–2019 metais ir institucinio ugdymo poreikio tenkinimas.

4 lentelė. Vaikų pasiskirstymas pagal amžių ir institucinio ugdymo poreikio tenkinimas Klaipėdos mieste 2015–2019 metais

Vaikų amžius	Metai				
	2015	2016	2017	2018	2019
0 (gimę kūdikiai)	1844	1922	1818	1745	1747
1 metai	1829	1868	1927	1895	1811
2 metai	1945	1840	1845	1937	1891
3 metai	1881	1924	1809	1806	1905
4 metai	1923	1878	1885	1730	1753
5 metai	1903	1914	1846	1812	1672
6 metai	1742	1907	1906	1841	1790
Iš viso	13 067	13 253	13 036	12 766	12 569
<i>Iš viso be 0–1 metų vaikų</i>	<i>11 223</i>	<i>11 331</i>	<i>11 218</i>	<i>11 021</i>	<i>10 822</i>
Švietimo įstaigose ugdomi vaikai					
Vaikų skaičius	8862	8745	8652	9193	9226
Ugdomų vaikų dalis (%)	78,9	77,2	77,1	83,4	85,3
Nelanko švietimo įstaigų					
Vaikų skaičius	2 361	2 586	2 566	1 828	1 596
Neugdomų švietimo įstaigose vaikų dalis (%)	21,1	22,8	22,9	16,6	14,7

Ugdomų IPUĮ vaikų dalis nuo 78,9 proc. 2015 metais padidėjo iki 85,3 proc. 2019 metais, todėl galima konstatuoti, kad 2–6 metų vaikų institucinio ugdymo poreikių tenkinimas padidėjo 6,4 proc., todėl sumažėjo nelankančių IPUĮ vaikų dalis. IPUĮ nelankymo priežasčių yra keletas: vietų trūkumas 1–2 metų vaikams; tėvų apsisprendimas leisti vaiką į ikimokyklinio ugdymo įstaigą nuo 3 metų dėl sėkmingesnės vaiko adaptacijos; vaikai deklaruoti Klaipėdos mieste, bet su tėvais išvykę į kitas šalis ar savivaldybes. Pagal statistinius duomenis, artimiausiu metu ugdymo vietų poreikis išliks panašus.

20. Nepatenkančių į IPUĮ vaikų skaičius yra didžiausias Šiaurinėje ir Centrinėje teritorijose. Pastebima, kad vis daugiau gyventojų pageidauja, kad vaikai būtų ugdomi nuo 1 metų, tačiau tokio poreikio neįmanoma patenkinti, kadangi į IPUĮ nepatenka nuo 240 iki 260 dvejų metų amžiaus vaikų.

Norint užtikrinti vaikų ugdymą nuo 1 metų amžiaus, reikėtų lopšelio grupėse pagal higienos normų reikalavimus komplektuoti ne po 15 vaikų, bet po 10, todėl nepatenkančių vaikų skaičius dar labiau padidėtų.

21. Visi 6 metų vaikai yra ugdomi pagal privalomąją priešmokyklinio ugdymo programą ir šios paslaugos prieinamumas yra užtikrinamas 100 procentų. Savivaldybės IPUĮ prieinamumą galima užtikrinti ir 3–5 metų vaikams, tačiau tėvai nesirenka ugdymo įstaigų, nutolusių nuo gyvenamosios vietos.

22. Vertinant IPUĮ prieinamumą specialiųjų ugdymosi poreikių ir sveikatos problemų turintiems vaikams, galima konstatuoti, kad Klaipėdos meste yra sudarytos sąlygos tokių vaikų ugdymui ir reikiamos pagalbos teikimui: mieste veikia specialiojo ugdymo ir specializuotos IPUĮ arba atskiros specialiojo ugdymo ar specializuotos grupės.

5 lentelė. Specialiosios ir specializuotos įstaigos (grupės)

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Specialioji ar specializuota paskirtis	Vaikų, kuriems teikiama pagalba, skaičius
1.	L.-d. „Versmė“	Kalbos ir komunikacijos bei turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų vaikams	98
2.	L.-d. „Sakalėlis“	Vaikams su įvairiais kompleksiniais, raumenų ir judėjimo sistemos sutrikimais	36
3.	L.-d. „Švyturėlis“	Kalbos ir komunikacijos bei turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų vaikams	36
4.	L.-d. „Čiauškutė“	Vaikams su kalbos ir komunikacijos sutrikimais	48
5.	L.-d. „Pušaitė“	Vaikams, turintiems sveikatos sutrikimų dėl įvairaus pobūdžio alerginių organizmo reakcijų	137
6.	L.-d. „Pagrandukas“	Klausos sutrikimų turintiems vaikams	4
7.	L.-d. „Giliukas“	Dažnai sergantiems viršutinių kvėpavimo takų ligomis	186
8.	L.-d. „Eglutė“	Dažnai sergantiems viršutinių kvėpavimo takų ligomis	189
9.	L.-d. „Žiburėlis“	Vaikams su regėjimo sutrikimais	20
10.	RUC	Vaikams su regėjimo sutrikimais	83

23. Didinant vietų skaičių bendrosios paskirties grupėse ir tenkinant IPUĮ prieinamumo galimybes, specialiojo ugdymo įstaigos buvo pertvarkytos į bendrosios paskirties įstaigas, paliekant jose atskiras specialiojo ugdymo grupes ar reikiamų paslaugų teikimą. 2020–2021 m. m. mieste veikia tik viena specialiojo ugdymo įstaiga (l.-d. „Versmė“, ugdanti didelių ir labai didelių ugdymosi poreikių turinčius vaikus). Kitos įstaigos turi specialiojo ugdymo grupes (l.-d. „Sakalėlis“, „Švyturėlis“, „Čiauškutė“), specializuotas ugdymo grupes (RUC) arba teikia specialistų pagalbą įstaigą lankančiams vaikams, turintiems sveikatos sutrikimų, bet integruotai ugdomiems su tokių problemų neturinčiais vaikais (l.-d. „Pušaitė“, „Giliukas“, „Eglutė“, „Žiburėlis“, „Pagrandukas“).

24. Tėvai savo vaikams gali parinkti ne tik įstaigas, dirbančias su labai didelių ir didelių bei vidutinių ugdymosi poreikių ar sveikatos problemų turinčiais vaikais, bet ir kitas ne specialiąsias ar specializuotas įstaigas. Analizuojant duomenis vaikų, lankančių švietimo įstaigas, kurios įgyvendina IPU programą, nustatyta, kad 2019–2020 m. m. buvo ugdomi 464 vaikai (2015 m. buvo 368 vaikai), turintys didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ar sveikatos sutrikimų. Specialiosiose ir specializuotose įstaigose (grupėse), galinčiose teikti profesionalią pagalbą, buvo ugdomas 321 toks vaikas. Kiti vaikai, turintys didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ar sveikatos sutrikimų, buvo integruotai ugdomi bendrosios paskirties įstaigose.

25. Dėl šios priežasties IPUĮ susiduria su vis didesniais iššūkiais, kadangi nėra tinkamai pasiruošusios ir neturi atitinkamos kvalifikacijos specialistų (specialiųjų pedagogų, tiflopedagogų,

surdopedagogų, alergologų ir kt.), galinčių suteikti reikiamą pagalbą vaikams, mokytojams ir tėvams. Sprendžiant šias problemas, IPUĮ 2020–2021 m. m. skirta 42,25 mokytojų (mokinio) padėjėjų etatų (2019–2020 m. m. – 37 etatai), įvesti psichologų etatai Klaipėdos pedagoginėje psichologinėje tarnyboje (įkurtas Ikimokyklinių įstaigų psichologų skyrius). Didesnis dėmesys skiriamas IPU mokytojų kvalifikacijos kėlimui, pasiruošiant darbui su autizmo spektro ir elgesio bei emocijų sutrikimų turinčiais vaikais, taip pat sudarant vaikams individualius pagalbos teikimo planus.

26. Siekiant tenkinti miesto gyventojų poreikius dėl IPU prieinamumo, Savivaldybė yra nustačiusi 4,5, 10,5, 12,0 ir 24,0 val. grupių darbo laiko modelius. Pagrindinis 2020–2021 m. m. įstaigų grupių darbo laikas yra 10,5 val., 24 val. modelį taiko tik 6 grupės (po vieną grupę l.-d. „Šermukšnėlė“, „Žilvitis“, 2 grupės l.-d. „Sakalėlis“, „Žemuogėlė“). Tėvai nesirinko 4,5 ir 12 val. grupės darbo laiko modelio, nors ankstesniais metais 12 val. grupės darbo modelis veikė daugelyje IPUĮ.

27. Sprendžiant ikimokyklinio ugdymo prieinamumo problemą Šiaurinėje ir Centrinėje miesto teritorijose, Bendrajame plane numatomos šios priemonės: 2021 metais perkėlus Tauralaukio progimnazijos 1–8 klases į naują pastatą (Senvagės g.), pakeisti „Varpelio“ m.-d. stuktūrą į l.-d. struktūrą, įsteigiant 4 ikimokyklinio ugdymo grupes; esamą Tauralaukio progimnazijos pastatą rekonstruoti į l.-d. pastatą, padidinant iki 60–100 ikimokyklinio ugdymo vietų skaičių (bendruomenei pageidaujant, gali būti ugdomi ir 1–4 klasių mokiniai); po l.-d. „Svirpliukas“ pastato rekonstrukcijos įsteigti papildomai 80–100 ugdymosi vietų.

III SKYRIUS UGDYMO KOKYBĖ IR ĮVAIROVĖ

28. Visos Savivaldybės IPUĮ dirba pagal atnaujintas individualias Įstaigos ikimokyklinio ugdymo programas. Šios programos parengtos pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus ikimokyklinio ugdymo programų kriterijus, atsižvelgiant į įstaigų savitumą, jų specifiškumą, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir vietos bendruomenės poreikius.

29. IPUĮ privalomą priešmokyklinį ugdymą organizuoja pagal šalies Bendrąją priešmokyklinio ugdymo(si) programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro. Programos turinys dera su ikimokyklinio ir pradinio ugdymo turiniu. Priešmokyklinio ugdymo grupių nėra Marijos Montessori (toliau – M. Montessori) m.-d., kadangi šioje įstaigoje taikomi netradicinio ugdymo Montessori pedagogikos sampratos elementai ir komplektuojamos grupės iš įvairaus amžiaus vaikų, taip pat priešmokyklinių ugdymo grupės 2020–2021 m. m. nekomplektuojamos l.-d. „Bitutė“ ir rusų ugdomąja kalba grupės l.-d. Traukinukas, užtikrinant šių įstaigų vaikų ugdymo tęstinumą Vitės ir Maksimo Gorkio progimnazijose.

30. L.-d. įgyvendina prevencines programas, kurios yra pasiteisinusios tarptautiniu lygiu ir yra skirtos vaikų socialinių bei emocijų įgūdžių ugdymui. Daugiausia įstaigų (38) vykdo tarptautinę socialinių įgūdžių ugdymo programą „Žipio draugai“, 39 įstaigose pradėta vykdyti „Kimochis“ socialinių-emocijų įgūdžių ugdymo ikimokykliniame amžiuje programa.

31. Siekiant ugdymo įvairovės, vaikų praktinių gebėjimų ugdymo, Savivaldybė yra įteisinusi galimybę įstaigoms papildomai vykdyti neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) programas. Įstaigos, priklausomai nuo grupių skaičiaus, gali pasirinkti nuo 2 iki 8 programų. Pagal NVŠ programas užsiėmimus pogrupiais veda neformaliojo švietimo mokytojas. Iš 51 įstaigos, turinčios teisę ir galimybes (atskirų ugdymosi erdvių, ugdymo priemonių, specialistų) vykdyti NVŠ programas, jos įgyvendinamos 44 įstaigose. 2020–2021 m. m. vykdomos 148 NVŠ programos: sveikos gyvensenos, meninės krypties (muzikinio, teatrinio ir dailės ugdymo), etnokultūros, bendravimo įgūdžių formavimo valstybine kalba, taikant aktyvius veiklos metodus, ir kt. NVŠ programų neįgyvendina 4 l.-d. dėl papildomų patalpų trūkumo (l.-d. „Obelėlė“, „Rūta“, „Sakalėlis“, „Traukinukas“), 3 įstaigos dėl kitų programų įgyvendinimo (l.-d. „Svirpliukas“, M. Montessori ir „Varpelio“ m.-d.).

32. Siekiant stiprinti vaikų sveikatą, respublikinėje sveikos gyvensenos programoje dalyvauja 16 švietimo įstaigų, kurios priklauso „Sveikatos želmenėlių“ asociacijai. Ugdymo proceso metu daug

dėmesio skiriama sveikos gyvensenos principų aiškinimui, vykdymui ir įtvirtinimui. Sveikos gyvensenos programoje dalyvauja pedagogai, tėvai ir vaikai. Pastebima, kad šiose įstaigose sumažėjęs 3–6 metų amžiaus vaikų sergamumas.

33. IPUĮ yra taikomos netradicinio ugdymo sistemos bei metodikos: M. Montessori m.-d. taiko Montessori pedagoginės sistemos elementus ikimokykliniame, priešmokykliniame ir pradiniame ugdyme. Šios sistemos kai kuriuos elementus taiko l.-d. „Želmenėlis“, „Puriena“ ir „Versmė“; Valdorfo pedagogikos sistemos elementus dailėje, muzikiniame ugdyme bei teatrinėje veikloje taiko l.-d. „Puriena“ ir „Versmė“. Pagal programą „Gera pradžia“ savo veiklą organizuoja l.-d. „Svirpliukas“, „Pakalnutė“ ir „Varpelio“ m.-d. L.-d. „Aitvarėlis“ ir „Puriena“ pedagogai dirba taikydami Reggio Emilia sistemos elementus, RUC dalyvauja programoje „Ankstyvoji intervencija“ (ankstyvasis aklųjų ir silpnaregių inkluzinis ugdymas). L.-d. „Šaltinėlis“ taiko savitą ugdymo proceso organizavimo modelį pagal metodiką „Vaiko asmenybės ugdymas ikimokyklinėje įstaigoje“ (metodika parengta kartu su Klaipėdos universiteto dėstytojais). Šio ugdymo modelio elementus taiko ir l.-d. „Berželis“. Ankstyvojo vokiečių kalbos mokymo programą „Vokiečių kalba su Kiškiu Hansu“, skirtą ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams, yra pasirinkę 7 l.-d. („Bitutė“, „Radastėlė“, „Čiauškutė“, „Dobiliukas“, „Giliukas“, „Volungėlė“ ir „Živitis“), ankstyvojo anglų kalbos mokymo programą „Hello Bo“ vykdo RUC.

Vykdomos papildomos programos ir netradicinio ugdymo elementų taikymas sudaro prielaidas geresnei ugdymo kokybei ir galimybę pajavairinti ugdymo turinį, sudominti vaikus.

34. Ugdymo kokybę lemia IPUĮ vadovų ir pedagoginių darbuotojų kompetencija bei lyderio savybės. 2019–2020 m. m. (2020–2021 m. m. duomenys nėra patvirtinti Pedagogų registre) dirbo 1116 pedagoginių darbuotojų: 823 ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai, 51 meninio ugdymo mokytojas, 5 specialieji pedagogai, 6 tiflopedagogai, 1 surdopedagogas, 1 socialinis pedagogas, 59 logopedai, 73 kiti pedagoginiai darbuotojai, 46 direktoriai ir 51 jų pavaduotojas ugdymui. Pedagoginių darbuotojų kvalifikacinės kategorijos yra aukštos: vyr. mokytojo kategorija yra suteikta 387 mokytojams, metodininko – 515, eksperto – 15. Tai sudaro 82,2 procento nuo visų dirbančių pedagoginių darbuotojų. Visų vadovų 2019 metų veiklos rezultatai yra įvertinti labai gerai arba gerai.

35. Nustatant prielaidas ugdymo kokybei gerinti, IPUĮ kasmet atliekamas veiklos įsivertinimas pagal pasirinktus veiklos aspektus, nustatytus Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas vykdančių mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo metodikoje. Pagal įsivertinimo rezultatus ir sritis planuojamos priemonės ugdymo kokybei gerinti ir įstaigos veiklai tobulinti.

36. Ugdymo kokybė neatsiejama nuo dėmesio kiekvieno vaiko kompetencijų ugdymo ir jų individualių pasiekimų. Pasikeitusios individualių vaiko pasiekimų vertinimo nuostatos paskatino įstaigas daugiau dėmesio skirti tėvų informavimui apie vaikų ugdymą(si), vykdomą veiklą. Nors elektroninis dienynas nėra privalomas ikimokyklinėms įstaigoms, 44 Savivaldybės IPUĮ naudoja elektroninį dienyną „Mano darželis“. Tai šiuolaikinė internetinė priemonė, kuri palengvina ir paspartina informacijos prieinamumą, taupo darbuotojų laiką pildant ir perduodant dokumentus, yra pritaikyta prie įstaigos poreikių. Tėvai, naudodamiesi tokiu dienynu, gali stebėti savo vaiko pažangą, lankomumą, grupės mokytojos informaciją ir pranešimus. Įstaigos darbuotojai ir tėvai gali operatyviau bendrauti, siekdami bendro tikslo – kuo geriau išugdyti vaikus. 2020 metais pirmą kartą vykdant nuotolinį ugdymą ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams, naudojant elektroninį dienyną „Mano darželis“ buvo galima operatyviau pateikti vaikams užduotis, įgyvendinti ugdymo planus, konsultuoti tėvus.

37. Savivaldybė, siekdama pagerinti ugdymo kokybę ir mokytojų darbo sąlygas, nuo 2020 metų rugsėjo mėnesio IPUĮ grupėse, dirbančiose 10,5 val. modeliu, pradėjo didinti mokytojų etatų skaičių – nuo 1,6 etato iki 2,0 etatų. Planuojama, kad 2022 metais visose tokiu modeliu dirbančiose grupėse bus įvesti papildomi mokytojų etatai. Du mokytojai per savaitę 13,5 val. dirbs kartu su grupės vaikais. Padidinus etatus, siekiama užtikrinti kokybiškesnį ugdymo procesą, mažinti mokytojų krūvį, dirbant su dideliu vaikų skaičiumi, sureguliuoti darbo grafikus, sudaryti galimybę dalį laiko skirti bendroms mokytojų veikloms (veiklų planavimui, pasiekimų vertinimui, renginių ir edukacinių išvykų organizavimui, ataskaitų rengimui ir kt.). Taip pat yra sudaroma galimybė atsisakyti praktikos,

kai grupėse epizodiškai (kelias valandas per savaitę) turi dirbti dar vienas mokytojas. Grupėse abu mokytojai tampa lygiaverčiai, tai teigiamai veikia įstaigos mikroklimatą ir vaikų savijautą.

38. Visos IPUĮ turi leidimą-higienos pasą. Priemonės, susijusios su IPUĮ pastatų ir patalpų būklės pagerinimu, aplinkos ir žaidimų aikštelių sutvarkymo darbais, aprūpinimu inventoriumi, ugdymo ir informacinių technologijų priemonėmis, mokytojų kvalifikacijos kėlimu, yra planuojamos Savivaldybės strateginiame veiklos plane arba kiekvienos įstaigos strateginiuose planuose pagal poreikį ir finansines galimybes.

IV SKYRIUS ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALINIAI IŠTEKLIAI

39. Siekiant įvertinti, ar racionaliai naudojami IUĮ skiriami žmogiškieji ir materialiniai ištekliai, ir nustatyti optimalios IUĮ kriterijus, atlikta analizė šiais aspektais: grupių užpildomumas, etatai ir jų paskirtis, išlaidos etatų finansavimui. Skaičiuojant lėšas, analizei naudojami 2019 metų duomenys, nes nėra 2020 metų finansinių ataskaitų, taip pat analizė gali būti netiksli dėl 2020 metais IUĮ veiklos sustabdymo karantino metu ir dėl papildomų mokytojų etatų skyrimo ne visoms įstaigoms (Bendrojo plano 36 punktas).

40. Skiriami IUĮ etatai daugiausia priklauso nuo grupių skaičiaus arba vaikų skaičiaus: ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo mokytojo, meninio ugdymo mokytojo, neformaliojo vaikų ugdymo mokytojo, direktoriaus pavaduotojo ūkio ir bendriesiems klausimams arba ūkio reikalų tvarkytojo, specialisto, sandėlininko, naktinės auklės, auklėtojo padėjėjo, virėjo, darbininko.

41. Valytojo ir kiemsargio pareigybių skaičius susijęs su plotais, specialiojo pedagogo (logopedo, surdopedagogo, tiflopedagogo, specialiojo pedagogo), kineziterapeuto, judesio korekcijos mokytojo ir mokytojo padėjėjo pareigybės steigiamos, atsižvelgiant į specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo teisės aktus ir įstaigose teikiamą specialiąją pagalbą. Visoms įstaigoms skiriami vienodai direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo ugdymui ir raštinės administratoriaus etatai.

42. Sąlyginai visus etatus galima suskirstyti į 2 grupes: etatus, priskiriamus tiesioginiam darbui su vaikais, ir kitus etatus, skirtus įstaigai administruoti bei įstaigos veiklai ir priskirtoms funkcijoms užtikrinti.

6 lentelė. Etatų pasiskirstymas pagal atliekamas funkcijas

<i>Tiesioginio darbo su vaikais etatai</i>	<i>Kiti etatai</i>
Ikimokyklinio ugdymo mokytojas	Direktorius
Priešmokyklinio ugdymo mokytojas	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
Neformalaus (papildomo) ugdymo mokytojas	Direktoriaus pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams arba ūkio reikalų tvarkytojas*
Meninio ugdymo mokytojas	Specialistas
Specialusis pedagogas (logopedas, specialusis pedagogas, surdopedagogas, tiflopedagogas)	Raštinės administratorius
Kineziterapeutas, judesio korekcijos mokytojas	Sandėlininkas
Socialinis pedagogas	Darbininkas
Masažuotojas	Valytojas
Mokytojo padėjėjas	Kiemsargis
Auklėtojo padėjėjas	Virėjas

*Pareigybė ūkiui ir bendriesiems klausimams steigiamą įstaigose, kuriose ugdoma daugiau kaip 151 vaikas ar kai ugdymas vykdomas specialiose grupėse didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams. Kitose įstaigose steigiamą ūkio reikalų tvarkytojo pareigybė.

43. 2019 m. etatų, priskiriamų tiesioginiam darbui su vaikais, l.-d. buvo 1 655, kitų etatų – 526.

7 lentelė. Tiesioginio darbo su vaikais ir kitų etatų bei jiems skiriamų lėšų santykis

Etatų paskirtis	Etatų skaičius	Etatų dalis (proc.)	Skiriamos lėšos	Skiriamų lėšų dalis (proc.)
Tiesioginio darbo su vaikais etatai	1 655	75,87	19 391 276	71,09
Kiti etatai	526	24,13	7 887 261	28,91
Iš viso	2 180	–	27 278 537	–

Procentinė tiesioginio darbo su vaikais ir kitų etatų dalis bei jiems skiriamų lėšų dalis rodo visų l.-d. miesto vidurkį, kuris yra svarbus, nustatant vieną iš optimalios įstaigos kriterijų.

44. Išanalizavus kiekvienos įstaigos situaciją pagal darbuotojams, nedirbantiems tiesiogiai su vaikais, tenkantį procentą, l.-d. galima suskirstyti į 3 grupes: 1) mažesnis už miesto vidurkį tokių darbuotojų procentas (15,00 %–22,00 %); 2) artimas vidurkiui (22,10 %–26,00 %); 3) didesnis už miesto vidurkį (26,10 %–38,00 %). Pirmai l.-d. grupei priskirtinos 4 įstaigos: l.-d. „Čiauškutė“, „Puriena“, „Sakalėlis“, „Versmė“. Šiose įstaigose didesnė procentinė dalis darbuotojų tiesiogiai dirba su vaikais. Iš šios grupės įstaigų 3 l.-d. turi specialiąsias grupes, o l.-d. „Purienoje“ yra didžiausias vaikų ir grupių skaičius mieste. Į antrą grupę patenka daugiausia įstaigų – 31. Trečiai grupei priskirtinos 12 įstaigų, iš jų 9 turi mažą grupių skaičių. L.-d. kitų etatų didesnė procentinė dalis už miesto vidurkį rodo, kad tokiose įstaigose daugiau lėšų skiriama išlaidoms, susijusioms su darbuotojais, kurie tiesiogiai su vaikais nedirba.

45. Savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigas lankančių vaikų išlaikymo kainą sudaro tikslinė valstybės dotacija – mokymo lėšos (toliau – ML), savivaldybės biudžeto lėšos (toliau – SB), įstaigų gautos pajamos iš įmokų (toliau – SP). Atlikus IUI vieno vaiko išlaikymo kainos analizę, nustatyta, kad vidutinė vieno vaiko išlaikymo kaina 2019 m. sudarė 3 555 eurus per metus.

8 lentelė. Vidutinė vieno vaiko išlaikymo kaina IUI 2019 metais

Vaikų skaičius	Išlaidų šaltinis ir suma (Eur)							
	SB		ML		SP		Iš viso	
	Metinė suma	Suma vaikui	Metinė suma	Suma vaikui	Metinė suma	Suma vaikui	Metinė suma	Suma vaikui
7978	16 388 601	2 054	8 350 456	1 047	3 620 470	454	28 362 628	3 555

Didžiausią išlaidų dalį vieno vaiko išlaikymo kainoje sudaro SB lėšos – 57,79 %; ML lėšų skiriama mažiau – 29,44 %; SP (tėvų įmokų lėšos), skaičiuojant vieno vaiko išlaikymą, sudarė 12,77 %.

Mažiausios išlaidos vienam vaikui yra l.-d. „Žiogelis“ (3 038 Eur), didžiausios – l.-d. „Versmė“ (9 044 Eur). 14 IUI išlaidos yra daug mažesnės už miesto vidurkį (nuo 3 038 iki 3 300 Eur), 19 IUI – artimos vidurkiui (3 301–3 599 Eur), 14 IUI – didesnės už vidurkį (3 600–9 044 Eur), iš jų 5 l.-d. su specialiosiomis ar specializuotomis grupėmis, 6 l.-d., turintys mažą vaikų skaičių. Nevertinant IUI su specialiosiomis grupėmis ir specializuotų, nustatyta, kad vieno vaiko išlaikymas per metus yra nuo 3 038 Eur iki 5 008 Eur, t. y. skiriasi 1 970 Eur.

46. Išlaidos vienam vaikui susijusios ir nuo bendro grupių užpildomumo vidurkio. IPUI vaikų skaičiaus vidurkis priklauso nuo lopšelio, darželio ir priešmokyklinio ugdymo grupių skaičiaus, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ir specialiųjų grupių skaičiaus. Nustatyta, kad visų miesto l.-d. grupių užpildomumo vidurkis yra 17,3. Lyginant tik bendrosios paskirties l.-d., įstaigos nevienodai pasiskirsto pagal nuokrypį nuo miesto vidurkio pagal grupių užpildomumą: 7 įstaigose yra daug mažesnis vaikų skaičiaus vidurkis (nuo 12,9 iki 16,6), 20 įstaigų vidurkis artimas miesto vidurkiui (17,0–18,3), 16 įstaigų yra didesnis už miesto vidurkį (18,4–20,1).

47. Sugrupavus įstaigas pagal jose veikiančių grupių skaičių, nustčius jose ugdomų vaikų skaičiaus vidurkį, galima palyginti, kiek 1 vaikui tenka išlaidų per metus pagal skirtingą įstaigų dydį (duomenys pateikti be IUĮ, turinčių specialiųjų ar specializuotų grupių).

9 lentelė. IUĮ, turinčių skirtingą grupių skaičių, vienam vaikui tenkančių išlaidų vidurkis

Grupių skaičius įstaigoje	Įstaigų, turinčių tiek pat grupių, skaičius	Vaikų skaičiaus vidurkis visose įstaigose, turinčiose tiek pat grupių	Išlaidų, tenkančių 1 vaikui per metus, vidurkis
4	1	78	4035
6	6	105	3945
8	2	145	3390
9	3	165	3310
10	11	186	3155
11	16	193	3063
12	2	213	3112
19	1	349	3168

Išanalizavus duomenis, darytina išvada, kad išlaidų, tenkančių 1 vaikui per metus, vidurkis nedaug skiriasi IUĮ, kuriose veikia 10–19 grupių ir ugdoma nuo 180 iki 350 vaikų. Išlaidos yra didesnės įstaigose, kuriose ugdoma iki 165 vaikų.

V SKYRIUS

OPTIMALIOS ĮSTAIGOS KRITERIJAI. IPUĮ REORGANIZAVIMO SĄLYGOS

48. Atlikus ugdymo prieinamumo, kokybės užtikrinimo ir žmogiškųjų bei materialinių išteklių naudojimo analizę, galima išskirti tokius optimalios IUĮ kriterijus:

48.1. IUĮ užpildomumo vidurkis yra 17,0 ir daugiau vaikų.

48.2. Kitų etatų (nesusijusių su tiesioginiu darbu su vaikais) dalis sudaro 26 ir mažiau procentų nuo visų dirbančių IUĮ darbuotojų.

48.3. Išlaidos, tenkančios 1 vaikui per metus, yra artimos arba mažesnės už miesto vidurkį (2019 m. buvo 3599 Eur ir mažiau).

48.4. IUĮ veikia 10 ir daugiau grupių.

49. Pagal šiuos kriterijus ir atsižvelgus į analizės duomenis bei išvadas, galima išskirti problemines ir kritines įstaigas:

49.1. pagal grupių užpildomumą (vaikų skaičiaus vidurkis): probleminis l.-d. nuo 16,6 iki 15,6; kritinis – nuo 15,5 ir mažiau;

49.2. kitų etatų dalis (proc.): probleminis l.-d. nuo 26,10 iki 30,00; kritinis – nuo 31,10 ir daugiau;

49.3. išlaidos, tenkančios 1 vaikui per metus (Eur): probleminis l.-d. nuo 3 600 iki 4 000; kritinis – nuo 4 001 ir daugiau;

49.4. IUĮ veikia grupių: probleminis l.-d. nuo 9 iki 8; kritinis – nuo 7 ir mažiau.

10 lentelė. Probleminės ir kritinės įstaigos pagal 4 optimalios įstaigos kriterijus

Kriterijaus pavadinimas	IUĮ, priskiriamų probleminių įstaigų grupei, pavadinimas	IUĮ, priskiriamų kritinių įstaigų grupei, pavadinimas
IUĮ užpildomumas (vaikų skaičiaus vidurkis)	„Liepaitė“ (16,6); „Pušaitė“ (16,6); „Žiburėlis“ (15,6)	„Du gaideliai“ (15,1); „Pakalnūtė“ (12,9); „Šermukšnėlė“ (14,5); „Žemuogėlė“ (15,4)
Kitų etatų (nesusijusių su	„Du gaideliai“ (26,60); „Obelėlis“ (27,52); „Pakalnūtė“ (26,71);	„Boružėlė“ (37,09); „Gintarėlis“ (31,93) „Kregždutė“ (31,32);

tiesioginiu darbu su vaikais) dalis (proc.)	„Svirpliukas“ (27,27); „Želmenėlis“ (26,71)	„Pingvinukas“ (31,32); „Putinėlis“ (31,83) „Šermukšnelė“ (31,02) „Vėrinėlis“ (32,38)
Išlaidos, tenkančios 1 vaikui per metus (Eur)	„Du gaideliai“ (3898); „Kregždutė“ (3702); „Pingvinukas“ (3606); „Putinėlis“ (3772)	„Boružėlė“ (4035); „Gintarėlis“ (4069); „Pakalnutė“ (4066); „Šermukšnelė“ (5008); „Žemuogėlė“ (4013)
IPIUĮ veikiančios grupės (skaičius)	„Svirpliukas“ (8); „Obelėlė“ (8); „Bitutė“ (9); „Radastėlė“ (9); „Traukinukas“ (9)	„Boružėlė“ (4); „Gintarėlis“ (6); „Kregždutė“ (6); „Pingvinukas“ (6); „Putinėlis“ (6); „Šermukšnelė“ (6); „Vėrinėlis“ (6)

50. Į probleminių ir kritinių įstaigų grupę patenka 19 l.-d. Šios įstaigos nevienodai pasiskirsto į problemines ir kritines pagal nustatytus kriterijus.

11 lentelė. Įstaigų pasiskirstymas pagal probleminių ir kritinių kriterijų skaičių

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Probleminių kriterijų skaičius	Kritinių kriterijų skaičius	Iš viso probleminių (P) ir kritinių (K) kriterijų
1.	„Bitutė“	1		1 (1 P)
2.	„Boružėlė“		3	3 (3 K)
3.	„Du gaideliai“	2	1	3 (2 P, 1 K)
4.	„Gintarėlis“		3	3 (3 K)
5.	„Kregždutė“	1	2	3 (1 P, 2 K)
6.	„Liepaitė“	1		1 (1 P)
7.	„Obelėlė“	2		2 (2 P)
8.	„Pakalnutė“	1	2	3 (1 P, 2 K)
9.	„Pingvinukas“	1	2	3 (1 P, 2 K)
10.	„Pušaitė“	1		1 (1 P)
11.	„Putinėlis“	1	2	3 (1 P, 2 K)
12.	„Radastėlė“	1		1 (1 P)
13.	„Svirpliukas“	2		2 (2 P)
14.	„Šermukšnelė“		4	4 (4 K)
15.	„Traukinukas“	1		1 (1 P)
16.	„Vėrinėlis“		2	2 (2 K)
17.	„Želmenėlis“	1		1 (1 P)
18.	„Žemuogėlė“		2	2 (2 K)
19.	„Žiburėlis“	1		1 (1 P)

Pagal 5 optimalios įstaigos kriterijus, daugiausia probleminių ir kritinių sričių yra l.-d. „Šermukšnelė“ (4), „Boružėlė“ (3), „Du gaideliai“ (3), d. „Gintarėlis“ (3), „Kregždutė“ (3), „Pakalnutė“ (3), „Pingvinukas“ (3), „Putinėlis“ (3).

51. Didinant optimalių įstaigų skaičių, galimi tokie problemų sprendimo būdai:

51.1. siekiant pagerinti grupių užpildomumą, sumažinti kitų etatų (nesusijusių su tiesioginiu darbu su vaikais) dalį ir išlaidas, tenkančias vienam vaikui per metus IUI rusų ar rusų ir lietuvių ugdomąja kalba įstaigose Pietinėje I ir Pietinėje II teritorijose, tikslinga palaipsniui nebeįkomplektuoti rusų ugdomąja kalba grupių ir didinti lietuvių ugdomąja kalba grupių skaičių l.-d. „Žemuogėlė“ ir

„Linelis“. Vykdam šią priemonę, pagerės visi 4 kriterijai l.-d. „Žemuogėlė“, „Du gaideliai“, „Žiburėlis“ ir „Pakalnutė“;

51.2. siekint padidinti grupių skaičių, sumažinti kitų etatų (nesusijusių su tiesioginiu darbu su vaikais) dalį ir išlaidas, tenkančias vienam vaikui per metus, reorganizuoti šiuos l.-d.: „Radastėlė“, „Traukinukas“, „Boružėlė“, „Gintarėlis“, „Kregždutė“, „Pingvinukas“, „Putinėlis“, „Šermukšnelė“, „Vėrinėlis“. L.-d. „Obelėlė“ (9 grupės) siūloma nereorganizuoti dėl šių priežasčių: 1) atstumas iki kitų švietimo įstaigų yra didelis; 2) l.-d. teritorijoje pastatytose modulinėse grupėse (3 grupės) bus galima komplektuoti l.-d. grupes, todėl ateityje šioje įstaigoje veiks optimalus grupių skaičius (12 grupių). L.-d. „Bitutė“ (9 grupės) siūloma nereorganizuoti dėl šių priežasčių: 1) įstaiga po įvykdytos reorganizacijos (prie l.-d. „Bitutė“ prijungus l.-d. „Drugelis“) veikia 2 pastatuose; 2) arti nėra kito l.-d.; 3) ateityje, jeigu pastatys naują mokyklą Žolynų g. pradėtų mažėti mokinių skaičius Vitės progimnazijoje, galima būtų svarstyti dėl l.-d. „Bitutė“ prijungimo prie Vitės progimnazijos, kuri yra netoliese;

51.3. l.-d. „Želmenėlis“, kuris patenka į probleminių įstaigų sąrašą pagal kitų etatų (nesusijusių su tiesioginiu darbu su vaikais) didesnę procentinę dalį, įvertinti darbuotojų, nedirbančių tiesioginio darbo su vaikais, atliekamas funkcijas ir sumažinti tokių darbuotojų skaičių.

52. Atlikus grupių komplektavimo analizę l.-d. „Liepaitė“ ir „Pušaitė“, nustatyta, kad į probleminių įstaigų grupę pagal grupių užpildomumo kriterijų jie yra priskiriami todėl, kad: 1) yra ugdoma nemažai didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai bendrosios paskirties grupėse (l.-d. „Liepaitė“ – 7 vaikai, „Pušaitė“ – 9 vaikai); 2) komplektuojama daugiau lopšelio grupių, kuriose pagal normatyvą turi būti mažiau vaikų. Darytina išvada, kad l.-d. „Liepaitė“ ir „Pušaitė“ prie probleminių įstaigų pagal grupių užpildomumą priskiriami tik sąlyginai.

53. Vykdam įstaigų reorganizavimą, nustatomi tokie l.-d. reorganizavimo principai:

53.1. įstaigoje veikia 9 ir mažiau grupių. Reorganizavime dalyvaujančioje kitoje įstaigoje gali būti ir didesnis grupių (klasių) skaičius;

53.2. reorganizuojamos įstaigos yra vienoje ar gretimoje teritorijoje, priskirtoje pagal Bendrojo plano 13 punktą, ir viena nuo kitos nėra nutolusios daugiau kaip 1,0 – 1,5 km;

53.3. po reorganizavimo ugdymas vykdomas reorganizavime dalyvavusių įstaigų pastatuose;

53.4. po reorganizavimo grupių ir vaikų skaičius reorganizavime dalyvavusiose įstaigose nemažinamas.

54. Įstaigų reorganizavimo sąlygos:

54.1. l.-d. reorganizavimo procedūros pradedamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio ir darbo kodekso, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Lietuvos Respublikos švietimo ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymų nustatyta tvarka;

54.2. konkrečias reorganizavimo sąlygas priima ir tvirtina Savivaldybės taryba atskirais sprendimais.

55. Reorganizavus įstaigas, siūloma nustatyti naują etatų sąrašą, sumažinant etatų skaičių.

12 lentelė. Etatų skaičiaus pokytis po reorganizavimo veiksiančiame l.-d.

Etatų pavadinimas	Nustatomas etatų skaičius	Etatų skaičiaus pokytis po reorganizavimo
Tiesioginio darbo su vaikais etatai		
Ikimokyklinio ugdymo mokytojas	Pagal grupių skaičių	Nesikeičia
Priešmokyklinio ugdymo mokytojas	Pagal grupių skaičių	Nesikeičia
Neformalaus vaikų švietimo mokytojas	Pagal grupių skaičių	Nesikeičia
Meninio ugdymo mokytojas	1	-1
Pagalbos mokiniui specialistas (logopedas, surdopedagogas, judesio korekcijos mokytojas, kineziterapeutas, masažuotojas, specialusis pedagogas, tiflopedagogas)	Pagal vaikų, kuriems reikalinga pagalba, skaičių	Nesikeičia

Mokytojo padėjėjas	Pagal vaikų, kuriems reikalinga pagalba, skaičių (komisijos teikimu)	Nesikeičia
Auklėtojo padėjėjas	Pagal grupių skaičių	Nesikeičia
Naktinė auklė	Pagal grupių skaičių	Nesikeičia
Kiti etatai		
Direktorius	1	-1
Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	2	Nesikeičia
Direktoriaus pavaduotojas ūkio ir bendriems reikalams	1	-1
Specialistas	1	-1
Raštinės administratorius	1	-1
Sandėlininkas (kartu atlieka maisto produktų sandėlininko funkcijas)	2	Nesikeičia
Skalbinių prižiūrėtojas	1	Nesikeičia
Darbininkas (atlieka elektriko, staliaus, darbininko, virtuvės pagalbinio darbininko funkcijas)	4	-2
Valytojas	Pagal valomą plotą	Nesikeičia
Kiemsargis	Pagal valomą plotą	Nesikeičia
Virėjas	Pagal vaikų skaičių	Nesikeičia

Reorganizuotoje IUĮ pagal šį etatų sąrašą sumažėtų 7 etatais, lyginant su prieš reorganizacijoje dviejuose l.-d. turimais etatais. Vietoje sumažintų etatų, gerinant ugdymo kokybę ir švietimo pagalbą vaikui, l.-d. gali būti steigiami socialinio pedagogo, psichologo ar kiti etatai pagal įstaigos poreikius ir veiklos specifiką. Sprendžiant po reorganizavimo veiksiančios įstaigos pareigybių ir etatų skaičių, bus atsižvelgta į kiekvienos įstaigos veiklos organizavimo sąlygas, grupių ir vykdomų programų skaičių.

56. Po IUĮ reorganizacijos būtų racionaliau naudojami tiek žmogiškieji, tiek ir materialiniai ištekliai. Numatoma, kad reorganizavimo procese galėtų dalyvauti 12 įstaigų, metinė lėšų ekonomija būtų apie 579 000 Eur (apskaičiuota be iškeitinių išmokų atleidžiamiesiems darbuotojams).

13 lentelė. Lėšų ekonomijos prognozė, įvykdžius įstaigų reorganizavimą

Reorganizavimo procese dalyvaujančių įstaigų skaičius	Mažinamų etatų skaičius	Numatoma ekonomija (Eur) per 1 metus, sumažinus etatus
2	7	96 500
4	14	193 000
6	21	289 500
8	28	386 000
10	35	482 500
12	42	579 000

57. Laukiami IUĮ reorganizavimo rezultatai:

57.1. sumažės l.-d., kaip atskirų juridinių vienetų, mažiau reikės įstaigų vadovų (skelbiamuose konkursuose dalyvauja mažai asmenų arba jie neįvyksta, nes nėra pretendentų);

57.2. mažiau lėšų būtų skiriama IUĮ administravimo pareigybėms finansuoti, ugdymo(si) aplinkai išlaikyti. Racionaliau naudojant lėšas, jų daugiau būtų galima skirti švietimo pagalbai, ugdymo kokybei gerinti;

57.3. sumažėtų administracinė našta Savivaldybei (planavimas, buhalterinė apskaita, įstaigų priežiūra ir kt.);

57.4. daugiau vaikų galėtų pasinaudoti vykdomomis NVŠ programomis.

VI SKYRIUS
BENDROJO PLANO ĮGYVENDINIMO PAGRINDINIŲ REZULTATŲ RODIKLIAI IR
VERTINIMAS

58. Pagal Bendrojo plano 4 uždavinių įgyvendinimą išskiriami 8 pagrindiniai rodikliai:

14 lentelė. Uždavinių įgyvendinimo rodikliai ir rezultatų kriterijai

Uždavinių įgyvendinimo rodikliai	Rezultatų kriterijai		Pastabos
	2020 m.	2025 m.	
Padidintas ugdymo vietų skaičius 1–5 metų amžiaus vaikams Šiaurinėje ir Centrinėje teritorijose (vnt.)	2 160	2 260	Rodiklis gali būti nepasiektas, jeigu nebus pabaigta Tauralaukio progimnazijos pastato rekonstrukcija
NVŠ programas įgyvendinančių IUĮ dalis (proc.)	89	100	
Įgijusių vyresniojo mokytojo, mokytojo metodininko ir eksperto kategorijas mokytojų dalis (proc.)	82	85	Rodiklis gali būti nepasiektas, jeigu keisis atestacijos tvarka arba įstaigose įvyks didelė vyresnio amžiaus pedagogų kaita
IUĮ, atitinkančių miesto vidurkį pagal darbuotojus, nedirbančius tiesiogiai su vaikais, dalis (proc.)	75	90	
IUĮ, atitinkančių miesto vidurkį pagal grupių užpildomumą, dalis (proc.)	66	80	
IUĮ, atitinkančių miesto vidurkį pagal išlaidas, tenkančias 1 vaikui per metus, dalis (proc.)	70	85	
IUĮ, kuriose veikia 10 ir daugiau grupių, dalis (proc.)	72	96	

59. Tikslui pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti sudarytas priemonių planas (priedas). Priemonių planas gali būti keičiamas Savivaldybės tarybos sprendimu.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

60. Bendrojo plano įgyvendinimo priežiūrą vykdo Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius ir atsiskaito Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojui. Uždavinių įgyvendinimo rodikliai pagal rezultatų kriterijus vertinami kiekvienais metais. Ataskaita pateikiama Savivaldybės administracijos direktoriui.

61. Bendrasis planas skelbiamas Savivaldybės interneto svetainėje. IUĮ tinklo pertvarkos įgyvendinimo metu visuomenei teikiama informacija apie vykdomus procesus.